

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัย ซึ่งจะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาของระบบบริหารการประถมศึกษาในภาคใต้ ในด้านนโยบาย การจัดการประถมศึกษา โครงสร้างระบบบริหารการประถมศึกษา การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงบประมาณ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา ข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับการประถมศึกษาและครูวิชาการในภาคใต้ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษา 311 คน ข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับการประถมศึกษา 85 คน และครู 265 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 661 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด ได้แก่

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารการศึกษา

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับการประถมศึกษา

ชุดที่ 3 เป็นแบบสอบถาม สำหรับครูวิชาการ แบบสอบถามแต่ละชุด แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพของระบบบริหารการประถมศึกษา ในภาคใต้ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ และคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับ ปัญหาของระบบบริหารการประถมศึกษา ในภาคใต้ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการและคำถามปลายเปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่างโดยตรงทางไปรษณีย์ และประสานงาน ผ่านศึกษานิเทศก์อำเภอในการเร่งรัดและติดตามการส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัย โดยผู้ตอบแบบสอบถาม จะส่งแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามและมีความสมบูรณ์ จำนวน 577 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.29

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพและปัญหาของระบบบริหารการประถมศึกษาในภาคใต้ โดยการหาค่าความถี่และร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตาราง ประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีดังนี้ ผู้บริหารการศึกษา ส่วนใหญ่ มีวุฒิปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหาร ระหว่าง 11-20 ปี สำหรับข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับการประถมศึกษา มีวุฒิปริญญาตรีมากที่สุด และมีประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบันมากกว่า 10 ปี ส่วนครูวิชาการโรงเรียน ส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ครูวิชาการมากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของระบบบริหารการประถมศึกษา
ในภาคใต้ มีดังนี้

ก. นโยบายการจัดการประถมศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดส่วนใหญ่มีนโยบายในการ
จัดการประถมศึกษา โดยปรับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
มาใช้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นผู้กำหนดนโยบาย
การจัดการประถมศึกษาของจังหวัด ในการจัดทำนโยบายส่วนใหญ่ใช้ข้อมูลจากนโยบายของ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ

นโยบายการจัดการประถมศึกษาของจังหวัดของจังหวัดส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ
กับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแจ้งนโยบายให้ผู้เกี่ยวข้อง
กับการจัดการประถมศึกษาด้วยการประชุมชี้แจงนโยบายและแจ้งนโยบายให้ทราบในวาระการประชุม

การติดตามผลการนำนโยบายไปปฏิบัติส่วนใหญ่ คณะกรรมการการประถมศึกษา
จังหวัด มีการติดตามโดยให้หน่วยงานรายงานผลการนำนโยบายไปปฏิบัติตามปฏิทินปฏิบัติงานที่
กำหนดไว้ ทั้งนี้ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดได้ประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและนำเอา
ผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการบริหาร และปรับปรุงนโยบายให้เหมาะสมกับ
ท้องถิ่น

ข. โครงสร้างระบบบริหารการประถมศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารการประถมศึกษาในรูปคณะกรรมการมีความ
เหมาะสมในหลักการ แต่ต้องปรับปรุงวิธีการในเรื่องการได้มาซึ่งคณะกรรมการ การกำหนด
อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ บทบาทและพฤติกรรมของกรรมการ องค์ประกอบของคณะกรรมการ
การประถมศึกษาจังหวัด ส่วนใหญ่เห็นว่ามีเหมาะสม แต่ควรปรับปรุงเกี่ยวกับแหล่งที่มาของ
คณะกรรมการโดยคัดเลือกจากตัวแทนข้าราชการครูทั้งหมด มีตัวแทนข้าราชการครูอย่างน้อย
อำเภอละ 1 คน และคณะกรรมการควรมาจากการเลือกตั้ง

การกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมีความ
เหมาะสมแล้ว และปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ได้ครบถ้วน ส่วนที่ปฏิบัติน้อย ได้แก่ การกำหนด
นโยบายให้สอดคล้องกับท้องถิ่น

ลักษณะการปฏิบัติราชการของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ส่วนใหญ่
 รับมอบอำนาจจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้ การประสานงานภายใน
 จังหวัด เพื่อให้การบริหารเป็นไปในแนวนโยบายและทิศทางเดียวกัน ส่วนใหญ่ใช้วิธีการจัดประชุม
 ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องเพื่อชี้แจงแนวทางการบริหารงาน สำหรับผู้บริหารโรงเรียนมีอำนาจ
 ในการตัดสินใจสูงขึ้นเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร และการใช้เงินงบประมาณ ซึ่งการตัดสินใจดังกล่าว
 จะอาศัยข้อมูลตามแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

ค. การบริหารงานวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีการวางแผนงานด้าน
 วิชาการ โดยหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบ ในการวางแผนได้จัดทำแผน
 ปฏิบัติงานด้านวิชาการ จากการวิเคราะห์ปัญหาการประถมศึกษาของจังหวัด

นโยบายการบริหารงานวิชาการให้ความสำคัญกับหลักสูตรและการนำหลักสูตร
 ไปใช้ หลักสูตรที่ใช้ในการจัดการศึกษาของจังหวัดส่วนใหญ่ได้จากกรมวิชาการ สำหรับการ
 ปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมกับท้องถิ่นส่วนใหญ่มีการปรับปรุงโดยจัดทำหลักสูตรเกี่ยวกับอาชีพ
 ในท้องถิ่นเพิ่มเติมในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในด้านการจัดการเรียนการสอน สำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดสนับสนุนการเรียนการสอนในโรงเรียนโดยการจัดประชุม อบรม สัมมนา
 เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของครู ส่วนกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้ส่งเสริมโดยการจัดประกวด
 กิจกรรมดีเด่นประจำปี และให้งบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรม ทั้งนี้กิจกรรมที่ให้ความสำคัญ
 ได้แก่ กิจกรรมอาหารกลางวันและกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สนับสนุนการผลิตและจัดหาสื่อการเรียน
 การสอนโดยจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อสื่อและวัสดุในการผลิตสื่อ สนับสนุนการบริการและ
 เผยแพร่โดยจัดประกวดสื่อการเรียนดีเด่นประจำปี

การนิเทศการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ได้มีการวางแผน
 การนิเทศโดยการจัดทำแผนการนิเทศตลอดปี สำหรับวิธีการนิเทศส่วนใหญ่ นิเทศโดยการจัด
 อบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ส่วนการสนับสนุนการนิเทศของหน่วยงานในสังกัด จะสนับสนุนการจัด
 การนิเทศภายในจัดทำและเผยแพร่เอกสารเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา

นอกจากนี้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสนับสนุนการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนโดยการวัดประเมินคุณภาพการศึกษา และการจัดทำข้อสอบปลายภาคและ ปลายปี

ง. การบริหารงานบุคคล

ผลการวิจัยพบว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล โดยมีอำนาจในการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการพิจารณา ความดี ความชอบแก่ข้าราชการครูประถมศึกษา และให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้บริหารหน่วยงาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำหรับการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล มีอำนาจตัดสินใจเกี่ยวกับการให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้บริหารหน่วยงาน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และการพิจารณาความดีความชอบแก่ข้าราชการครูประถมศึกษา

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดส่วนใหญ่มีการวางแผนกำลังคน โดยศึกษา แผนกำลังคนข้าราชการครูและกำหนดแนวทางเพื่อให้ได้ข้าราชการครูที่ต้องการ ในกรณีที่ไม่มี การวางแผนกำลังคนจะดำเนินการตามการสั่งการของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ ในการเตรียมการเพื่อให้ได้ข้าราชการครูมาปฏิบัติหน้าที่ ได้วางแผนอัตรากำลัง และกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูที่จังหวัดต้องการ

เพื่อเป็นการเสริมสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานของข้าราชการครู สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดได้จัดสวัสดิการที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและสนับสนุนให้มี โอกาสเลื่อนไปสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น

ในการพัฒนาข้าราชการครู สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดได้รวบรวม ข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนาและให้การพัฒนาข้าราชการครูประถมศึกษาในหน่วยงานตามที่ ได้กำหนดไว้ในแผน ทั้งนี้การพัฒนาส่วนใหญ่จะใช้การอบรมและการสัมมนา สำหรับการปฏิบัติ ต่อข้าราชการครูเมื่อพ้นจากการปฏิบัติงานแล้ว ส่วนใหญ่จะจัดงานเพื่อเป็นเกียรติแก่ผู้ที่พ้นจากงาน และอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่พึงได้รับ

จ. การบริหารงบประมาณ

ผลการวิจัยพบว่า สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีอำนาจ ในการจัดตั้งงบประมาณของจังหวัด โดยทั้งงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

ส่วนใหญ่ได้จากงบประมาณแผ่นดิน ในการจัดตั้งงบประมาณมีความล่าช้า ข้อมูลที่นำมาประกอบการจัดตั้งงบประมาณไม่สมบูรณ์

การจัดสรรงบประมาณมายังจังหวัดของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติส่วนใหญ่จะใช้ข้อมูลด้านนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้อมูลปีงบประมาณที่ผ่านมาประกอบการพิจารณา ในการจัดสรรงบประมาณมีผลกระทบต่อการบริหารโดยเฉพาะงบประมาณที่ได้รับมีจำกัด การใช้จ่ายเงินงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ส่วนใหญ่นำเงินไปใช้เป็นเงินเดือนและค่าจ้าง

ในการบริหารงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ปฏิทินคํงงาน บัญชีคํงงาน นอกจากนี้ได้จัดทำคู่มือทำแผน คู่มือการจัดซื้อจัดจ้าง และคู่มือการควบคุมการตรวจการจ้างและคู่มือเบิกจ่าย การบริหารงบประมาณที่เป็นอยู่ในปัจจุบันได้รับงบประมาณล่าช้า ทำให้การดำเนินการไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดแนวทางในการบริหารงบประมาณนั้น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติควรกระจายอำนาจในการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณแก่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมากขึ้น และคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดควรมีอำนาจตัดสินใจในการจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนในสังกัด

ตอนที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของระบบบริหารการประถมศึกษา ในภาคใต้ มีดังนี้

ก. นโยบายการจัดการประถมศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า การจัดทำนโยบายของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดล่าช้าและนโยบายไม่ครอบคลุม สำหรับการนำนโยบายไปปฏิบัติส่วนใหญ่จะชี้แจงนโยบายการจัดการประถมศึกษาแก่ผู้เกี่ยวข้องไม่ต่อเนื่องและนโยบายที่กำหนดไม่ชัดเจน ยากที่จะนำไปปฏิบัติ ส่วนการติดตามประเมินผลนโยบาย ขาดการติดตามผลการปฏิบัติตามนโยบายอย่างต่อเนื่อง และขาดการประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย

ข. การบริหารงานวิชาการ

ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาในการบริหารหลักสูตรโดยเฉพาะบุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ในการจัดการเรียนการสอนไม่สามารถจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถได้ ส่วนการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีกิจกรรมตามนโยบายมากเกินไป และมีงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ เช่นเดียวกับเรื่องสื่อการเรียนการสอนมีงบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอเช่นกันและครูใช้วัสดุในการผลิตสื่อไม่คุ้มค่า ส่วนปัญหาด้านการนิเทศการศึกษาเกิดจากศึกษานิเทศก์ออกนิเทศน้อย และขาดการวางแผนการนิเทศอย่างต่อเนื่อง

ค. การบริหารงานบุคคล

ผลการวิจัยพบว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมีปัญหาในการดำเนินการให้ได้ครูมาปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากไม่สามารถกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูได้ และผู้ใช้ครูไม่มีส่วนร่วมในการคัดเลือกครู นอกจากนี้ยังมีปัญหาในการบำรุงรักษาข้าราชการครูประถมศึกษา เพราะการจ่ายค่าตอบแทนไม่เหมาะสมกับลักษณะงาน และการจัดสวัสดิการไม่ตอบสนองความต้องการของข้าราชการครู สำหรับการพัฒนาข้าราชการครู ปัญหาที่ระบุส่วนใหญ่ ข้าราชการครูไม่ได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงตน ประกอบกับผู้บริหารระดับจังหวัดไม่ได้กำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมพัฒนาข้าราชการครูอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม นอกจากนี้การให้พ้นจากงานของข้าราชการครูมีปัญหาในเรื่องการให้บริการต่อข้าราชการครูประถมศึกษาในเรื่องบำเหน็จบำนาญล่าช้า และจังหวัดไม่ได้จัดระบบการติดต่อสื่อสารกับข้าราชการครูที่พ้นจากงาน

ง. การบริหารงบประมาณ

ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาในการจัดตั้งงบประมาณเกิดจากข้อมูลประกอบการเสนอขอตั้งงบประมาณมีไม่เพียงพอ ขาดการวางแผนงบประมาณอย่างต่อเนื่องและไม่คำนึงถึงความต่อเนื่องของโครงการเดิมและการเริ่มต้นโครงการใหม่ ส่วนการจัดสรรงบประมาณมีปัญหาจากการจัดสรรไม่ได้ยึดตามข้อมูลที่สำรวจไว้แล้ว ตลอดจนการจัดซื้อไม่สามารถปฏิบัติตามปฏิทินได้ สำหรับการบริหารงบประมาณเกิดปัญหาจากขาดการวางแผนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง การจัดทำงบประมาณไม่สอดคล้องกับแผนพัฒนาประจำปีและขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารทางด้านงบประมาณ

อภิปรายผลการวิจัย

จากสรุปผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม คือ ผู้บริหารการศึกษา ข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับการประถมศึกษา และครูซึ่งส่วนใหญ่ มีการศึกษา ระดับปริญญาตรี และมีประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบันมากกว่า 10 ปี ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ได้จากผู้มีความรู้และประสบการณ์ ที่จะสะท้อนสภาพและปัญหาของระบบบริหารการประถมศึกษาในภาคใต้ โดยมีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. นโยบายการจัดการประถมศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในภาคใต้ มีนโยบายในการจัดการประถมศึกษาของจังหวัด เพื่อเป็นแนวทางในการบริหาร โดยปรับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมาใช้ตามความเหมาะสม แสดงให้เห็นว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งเป็นองค์กรในการจัดการศึกษา ได้มีการจัดทำนโยบายเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงาน อันสอดคล้องกับความคิดของประชุม รอดประเสริฐ (2535) ที่กล่าวว่า นโยบาย เป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการบริหาร เพราะนโยบายเป็นเครื่องบ่งชี้ทิศทางในการบริหารงาน และเป็นข้อมูลที่ผู้บริหารพิจารณาใช้เพื่อการตัดสินใจ สั่งการ ในทุกองค์กรจึงมีการจัดทำนโยบาย สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จัดทำนโยบาย โดยใช้ข้อมูลจากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ามี ความเหมาะสม และจำเป็นที่หน่วยงานย่อย จะต้องกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับหน่วยงานใหญ่ ดังที่ ชงชัย สันติวงษ์ (2535) กล่าวว่า นโยบายส่วนย่อยต่าง ๆ จะขัดแย้งกับนโยบายใหญ่ของ ส่วนรวมไม่ได้ ทั้งนี้เพราะหากมีความขัดแย้งเกิดขึ้น จะก่อให้เกิดผลเสียหายแก่ส่วนรวม ขององค์กร

ในการกำหนดนโยบายการจัดการประถมศึกษาของจังหวัด ซึ่งคณะกรรมการการ ประถมจังหวัด เป็นผู้กำหนดนั้นเป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ โดยเรื่องสำคัญที่กำหนดไว้ใน นโยบายของแต่ละจังหวัด คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า มีความเหมาะสม เพราะการศึกษาในระดับประถมศึกษา เป็นการศึกษาพื้นฐานที่หน่วยงานรับผิดชอบต้องให้ความ

สำคัญ ทั้งนี้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการบริหารงานโดยองค์คณะบุคคล ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532) ระบุว่า เพื่อให้การตัดสินใจในการบริหารงานเป็นไปอย่างรอบคอบ มีเหตุผลและยุติธรรม โดยมุ่งที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สูงที่สุด และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นเรื่องสำคัญที่ระบุไว้ในนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และนโยบายของรัฐบาล การให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จึงเป็นการตอบสนองนโยบายด้วย

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด น่านนโยบายที่ได้กำหนดไปปฏิบัติโดยแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการประถมศึกษาทราบด้วยการชี้แจงนโยบายให้ทราบในวาระการประชุม แสดงให้เห็นว่าการแจ้งนโยบาย ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ มีความสำคัญมาก ผู้รับนโยบายไปปฏิบัติจะต้องเข้าใจนโยบายที่ชัดเจน การชี้แจงนโยบายที่ได้แจกจ่ายไปแล้ว จะเป็นการสื่อความหมายให้ตรงกัน ดังที่ประชุม รอดประเสริฐ (2535) ได้กล่าวสรุปว่า การเผยแพร่นโยบายด้วยวาจา และลายลักษณ์อักษร มีความสำคัญควบคู่กันอยู่เสมอ การเผยแพร่ด้วยวาจาจะช่วยให้การเผยแพร่ด้วยลายลักษณ์อักษรมีความแจ่มชัดขึ้น และการเผยแพร่ด้วยลายลักษณ์อักษร จะสนับสนุนยืนยันนโยบายที่กล่าวด้วยวาจา การที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดได้แจ้งนโยบาย และชี้แจงนโยบายในวาระการประชุม จึงเป็นการเผยแพร่นโยบายทั้งด้วยลายลักษณ์อักษรและทางวาจา ทำให้ผู้ปฏิบัติระดับล่างทราบนโยบายที่ชัดเจน และไม่มีปัญหาในการปฏิบัติตามนโยบาย การสื่อความหมายจึงมีความสำคัญดังผลการวิจัยของกมล พลอยงาม (2534) ซึ่งพบว่า กิจกรรมสื่อความนโยบาย เป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่ง ในการตัดสินใจสำเร็จหรือล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ

สำหรับการติดตามผลการนำนโยบายไปปฏิบัติ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ให้หน่วยงานรายงานผลการปฏิบัติตามปฏิทินปฏิบัติงานที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานติดตามผล และมอบให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ติดตามผล แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบาย ไม่มีการติดตามผลการนำนโยบายไปปฏิบัติของหน่วยงานแต่ละระดับโดยตรง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานปฏิบัติ เป็นผู้ติดตามผลการนำนโยบายไปปฏิบัติ และรายงานผลการปฏิบัติตามปฏิทินที่กำหนดไว้ แต่การติดตามผลการปฏิบัติตามนโยบายขาดความต่อเนื่อง นอกจากนี้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

ได้มีการประเมินผลการนำนโยบายไปปฏิบัติ และนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการบริหาร และปรับปรุงนโยบายให้เหมาะสม ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เป็นผู้นำนโยบายไปปฏิบัติ จึงมีความเหมาะสมที่จะต้องประเมินการนำนโยบายไปปฏิบัติดังกล่าว ดังที่ ชงชัย สันติวงศ์ (2535) กล่าวว่า ผู้บริหารในฐานะเป็นผู้กำหนดนโยบาย ต้องทำการทบทวนและประเมินผลดูว่า นโยบายที่จัดทำนั้นมีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใดในการปฏิบัติ ถ้าหากมีความไม่เหมาะสมเกิดขึ้น ผู้บริหารจะต้องทำการแก้ไขปรับปรุงนโยบายเดิม หรืออาจนำเอาปัญหาต่าง ๆ ในทางปฏิบัติไปใช้เพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำนโยบายใหม่

2. โครงสร้างระบบบริหารการประถมศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า การบริหารการประถมศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งบริหารในรูปคณะกรรมการ มีความเหมาะสมในหลักการ ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารองค์การให้มีประสิทธิภาพนั้น ต้องให้คนในองค์การนั้น ๆ มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย การวินิจฉัยและตัดสินใจ โดยเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารรูปคณะกรรมการ ในการบริหารการประถมศึกษา คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งเป็นองค์คณะบุคคลในการบริหารการศึกษาของจังหวัด ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่ามีความเหมาะสมแล้ว แสดงว่า องค์ประกอบของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ มีความเหมาะสม สอดคล้องกับผลการวิจัยของพุทธจักร พูนเพิ่มสุขสมบัติ (2530) ซึ่งศึกษาการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารการประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 12 เกี่ยวกับการบริหารการประถมศึกษาโดยคณะกรรมการ พบว่า การกำหนดให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ประกอบด้วยบุคคล 3 ฝ่าย คือ กรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการผู้แทนครู มีความเหมาะสม สำหรับจำนวนคณะกรรมการนั้น ผลการวิจัยพบว่า จำนวนคณะกรรมการ ควรมีจำนวนมากกว่าปัจจุบัน โดยถือเกณฑ์ตามสัดส่วนของข้าราชการครูในแต่ละอำเภอ

การกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เหมาะสมแล้วแสดงให้เห็นว่า การกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด สอดคล้องกับหลักการบริหารโดยองค์คณะบุคคลที่การกำหนดนโยบาย การวินิจฉัยและตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารองค์การ เกิดจากการแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการ ในการ

ปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด พบว่า เรื่องที่ขาดการปฏิบัติ หรือปฏิบัติน้อย ได้แก่ การกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับท้องถิ่น แสดงว่า การกำหนดนโยบายของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด กำหนดนโยบายโดยปรับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มาใช้ตามความเหมาะสม ไม่ได้กำหนดนโยบายขึ้นมาให้สอดคล้องกับสภาพและปัญหาของจังหวัด อำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย มีความสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของจังหวัด ที่คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด จะต้องดำเนินการตามกระบวนการนโยบาย เพื่อให้ได้นโยบายที่สอดคล้อง และเหมาะสมกับท้องถิ่นไปเป็นแนวทางในการบริหารของผู้ปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพุทธจักร พนมเพิ่มสุขสมบัติ (2530) ที่กล่าวว่า การบริหารการประถมศึกษา โดยคณะกรรมการ ทำให้สามารถจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น มีความเหมาะสมกับการจัดการประถมศึกษาของไทยในหลักการ แต่ควรปรับปรุงวิธีปฏิบัติ

การปฏิบัติงานของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งเป็นการรับมอบอำนาจจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ แม้ว่าสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จะเป็นส่วนราชการส่วนกลาง ที่ปฏิบัติงานในภูมิภาค แต่การรับมอบอำนาจยังมีปัญหา ทำให้การปฏิบัติราชการมีความล่าช้า ทั้งนี้เพราะอำนาจการตัดสินใจในการปฏิบัติราชการ ส่วนใหญ่ยังคงอยู่ที่ส่วนกลาง และกรมเจ้าสังกัด สาธารณสุขยังมีหลายขั้นตอน ทำให้เกิดความล่าช้าในการวินิจฉัยสั่งการ นอกจากนี้ในการประสานงานภายในจังหวัด เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและทำให้การบริหารเป็นไปในแนวเดียวกัน จึงใช้วิธีการจัดประชุมผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นว่าสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เห็นความจำเป็นของการประชุม เพราะการประชุมสามารถรวมกลุ่มคนได้ครั้งละมาก ๆ ทำให้มีความประหยัดทั้งเวลาและงบประมาณในการดำเนินการ การประชุมจึงมีส่วนช่วยให้การบริหารงานสำเร็จลุล่วงด้วยดี ซึ่ง วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2536) กล่าวว่า การประชุมมีจุดประสงค์เพื่ออย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างเกี่ยวกับการถ่ายทอดความรู้ การให้ข่าวสาร และแจ้งข้อราชการ ตัดสินปัญหาและแก้ปัญหา รวมทั้งการกำหนดนโยบายด้วย

3. การบริหารงานวิชาการ

จากผลการวิจัยพบว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีการวางแผนงานด้านวิชาการ แสดงว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดให้ความสำคัญกับการวางแผนด้านวิชาการ เพราะงานวิชาการเป็นงานหลักของหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษา ผลงานด้านวิชาการจะเป็นตัวบ่งบอกมาตรฐานและคุณภาพของหน่วยงาน และสถานศึกษานั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับที่ สมพงษ์ เกษมสิน (2528) กล่าวว่า การที่จะบริหารงานให้ดำเนินไปจนบรรลุวัตถุประสงค์ โดยอาศัยระเบียบแบบแผน ข้อบังคับที่วางไว้ จะช่วยให้งานดำเนินไปตรงตามจุดหมาย รวดเร็ว ประหยัดและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ จึงต้องมีการวางแผนดำเนินงานที่ต่อเนื่องและเหมาะสม ในการวางแผนงานด้านวิชาการ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

หลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ให้ความสำคัญกับหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ เพราะหลักสูตรเป็นหัวใจในการดำเนินงาน การศึกษาจะเป็นไปในทิศทางใด ขึ้นอยู่กับความมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นหลักและหัวใจของการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษา ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรและการเรียนการสอน จะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดี ในการจัดทำหลักสูตรสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ดำเนินการเพื่อปรับปรุงหลักสูตรเกี่ยวกับอาชีพในท้องถิ่นเพิ่มเติม ในกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การที่ผู้ใช้หลักสูตรไม่ได้เป็นผู้กำหนดหลักสูตร เพื่อนำหลักสูตรนั้นไปใช้ทำให้เกิดปัญหาในการนำหลักสูตรไปใช้ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลักสูตรที่ใช้ไม่สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานทางการศึกษาในท้องถิ่นที่มีความพร้อมเพียงพอในการจัดทำหลักสูตร ขึ้นใช้ภายในจังหวัด ควรจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพของแต่ละจังหวัด โดยไม่ขัดแย้งกับหลักสูตรแกนที่รับมาจากส่วนกลาง

การจัดการเรียนการสอน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน โดยการจัดประชุม อบรม สัมมนา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ทั้งนี้

จากปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอน ส่วนหนึ่งมาจากไม่สามารถจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถได้ เพราะกระบวนการในการคัดเลือกครูเข้าสู่ตำแหน่ง โรงเรียนซึ่งเป็นผู้ใช้ครูไม่สามารถกำหนดคุณสมบัติของครูที่เป็นความต้องการของโรงเรียนได้ เมื่อครูเข้าปฏิบัติหน้าที่แล้ว สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจึงสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาตนเอง ด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การประชุม อบรม และสัมมนา แสดงว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้หน่วยงานมีครูที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสม และจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิทธิชัย ลีวเวหา (2533) ที่พบว่า การพัฒนาครูส่วนใหญ่ได้รับการส่งเสริม และสนับสนุนให้ไปฝึกอบรมมากที่สุด

กิจกรรมเสริมหลักสูตร ในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นโครงการตามนโยบายเพื่อเสริมประสบการณ์ให้กับนักเรียน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดได้ส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเหล่านั้นด้วยการจัดประกวดกิจกรรมดีเด่นประจำปี และสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดกิจกรรม แสดงว่าสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ได้ส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อสนองนโยบายและพิจารณาเห็นว่า กิจกรรมเสริมหลักสูตร ทั้งกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย และกิจกรรมอาหารกลางวันของนักเรียน เป็นกิจกรรมที่จะส่งเสริมการสอน และช่วยพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะครบถ้วนตามที่หลักสูตรระบุไว้ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเน้นกิจกรรมดังกล่าวเป็นพิเศษ เนื่องจากกิจกรรมต่าง ๆ ตามนโยบายมีมากเกินไป ไม่สามารถสนับสนุนและส่งเสริมให้มีประสิทธิภาพทุกโครงการได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาที่เกี่ยวกับงบประมาณสนับสนุน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า แม้ว่ากิจกรรมเสริมหลักสูตร จะเสริมให้การจัดการเรียนการสอน มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นก็ตาม สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ควรจะกำหนดกิจกรรมตามนโยบายให้เป็นกิจกรรมหลักของแต่ละจังหวัดให้น้อยลง และสนับสนุนทั้งวิธีการจัดการ และงบประมาณให้เพียงพอ ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จะส่งเสริมในโอกาสต่อไปตามความเหมาะสม

สื่อการเรียนการสอน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสนับสนุนการผลิต และจัดหาสื่อการเรียนการสอนแก่โรงเรียน ด้วยการจัดสรรงบประมาณการจัดซื้อสื่อและจัดสรรงบประมาณผลิตสื่อให้ศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน แสดงให้เห็นว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดให้ความสำคัญกับสื่อการเรียนการสอน ที่จะสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมี

ประสิทธิภาพ จึงได้จัดสรรงบประมาณ ตามเกณฑ์การจัดสรรและงบประมาณที่ได้รับจาก คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และเพื่อเป็นการส่งเสริมการผลิต และเผยแพร่สื่อของ โรงเรียนในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จึงได้จัดประกวดสื่อการเรียนดีเด่นประจำปี ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า การประกวดสื่อการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมที่มีความเหมาะสม แต่สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด ควรจะมีมาตรการในการติดตามการใช้งบประมาณของโรงเรียน และ กลุ่มโรงเรียนเกี่ยวกับความเหมาะสม คุ่มค่าของสื่อ และวัสดุผลิตสื่อ ทั้งนี้เพื่อให้งบประมาณใน การซื้อและผลิตสื่อ ซึ่งโรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนได้รับเพียงพอที่จะให้ครูได้ผลิตสื่อไปใช้ในการ เรียนการสอน นอกจากนี้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดควรสนับสนุนการใช้สื่อที่ชนะการประกวด เผยแพร่ให้มีการนำไปใช้ จัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาสื่อและมีการติดตามประเมินผลการใช้สื่อ อย่างสม่ำเสมอ

การนิเทศการศึกษา ในการจัดการนิเทศการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด ได้จัดทำแผนการนิเทศตลอดปี โดยการศึกษาข้อมูลเพื่อทราบสภาพปัญหา และความต้องการ ของโรงเรียน ส่วนวิธีการนิเทศส่วนใหญ่ เป็นการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้แก่ครู ทั้งนี้เพราะ การอบรมเป็นเทคนิคการนิเทศอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้นิเทศ โดยเฉพาะศึกษานิเทศก์ใช้ในการเพิ่มพูน ความรู้และประสบการณ์ ในการจัดการเรียนการสอนแก่ครู ในการอบรมสามารถดำเนินการได้กับ คนกลุ่มใหญ่ สามารถแก้ปัญหาจำนวนศึกษานิเทศก์มีน้อย ไม่สามารถนิเทศด้วยวิธีอื่นได้ทั่วถึง การ นิเทศโรงเรียนในสังกัดของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จึงเป็นการแก้ปัญหาในแนวกว้าง ส่วนการพัฒนาการนิเทศที่เป็นระบบ และสามารถแก้ปัญหาตามสภาพปัญหาของแต่ละโรงเรียนได้นั้น สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สนับสนุนให้โรงเรียนจัดการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัย เห็นว่าการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน การจัดการนิเทศภายในโรงเรียนที่ เหมาะสม สามารถดำเนินการและแก้ปัญหาได้ เพราะผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีความใกล้ชิดกัน รู้ข้อมูล สภาพและปัญหาที่ชัดเจน ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีที่จะแก้ปัญหาาร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัย ของวิเชียร นพพลกรัง (2533) ซึ่งได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ที่นักเรีอนมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง พบว่า ในการนิเทศการศึกษาโรงเรียนส่วนใหญ่ ศึกษาสภาพและความต้องการ โดยปรึกษาหารือกับคณะครู วิธีการนิเทศจะใช้การให้คำปรึกษาหารือ สร้างสื่อนิเทศและให้

ครูนิเทศซึ่งกันและกัน และประชุมเพื่อให้ครูนำผลการนิเทศมาปรับปรุงการเรียนการสอน การนิเทศภายในโรงเรียนจึงเป็นการร่วมมือกันของครู ที่จะพัฒนาการศึกษาของจังหวัด โดยมี สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สนับสนุนการดำเนินการ

4. การบริหารงานบุคคล

จากผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่าในการบริหารงานบุคคลของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูประถมศึกษา โดยมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งผู้บริหารหน่วยงาน และในการพิจารณาความดีความชอบประจำปีแก่ข้าราชการครูประถมศึกษา ทั้งนี้ อำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวด้วย ซึ่งอำนาจและการตัดสินใจนี้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ.2523 ในการใช้อำนาจดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชัย อุดรโพธิ์ (2528) ซึ่งได้ศึกษาการบริหารงานของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดในภาคใต้ พบว่า การแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และผู้บริหารโรงเรียน ตลอดจนการพิจารณาความดี ความชอบประจำปีของข้าราชการครู ส่วนใหญ่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ นอกจากนี้ มีประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับอำนาจในการตัดสินใจของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งผู้บริหารในสถานศึกษาและข้าราชการที่เกี่ยวข้องระบุว่า มีการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายการบริหารงาน ข้าราชการครูประถมศึกษาในจังหวัด แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูประถมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ ธงชัย สันติวงษ์ (2535) กล่าวว่า การจัดทำนโยบายเป็นการกำหนดแนวทางการดำเนินงานขององค์กร นโยบายของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จึงครอบคลุมภารกิจของทุกฝ่ายรวมทั้งการบริหารงานบุคคลด้วย

การวางแผนกำลังคน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีวิธดำเนินการวางแผนกำลังคนด้วยการศึกษาแผนอัตรากำลังข้าราชการครูในจังหวัด และกำหนดความต้องการข้าราชการครูของจังหวัด ตามกรอบอัตรากำลัง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการกำหนดงาน การวิเคราะห์งาน

และการกำหนดความต้องการอัตรากำลังของสำนักงานประถมศึกษาจังหวัด เป็นความจำเป็นของทุกองค์การ ซึ่งชงชัย สันติวงษ์ (2536) กล่าวไว้ว่า การวางแผนกำลังคน คือกระบวนการที่จะทำให้หน่วยงานแน่ใจได้เสมอว่า มีจำนวนและชนิดของบุคคลตรงตามที่ต้องการ มีบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมบรรจุไว้ตรงกับความต้องการ และบุคคลไว้ให้พร้อมในทุกครั้งที่มีความต้องการ ผู้วิจัยเห็นว่า การวางแผนอัตรากำลังของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ยังผูกพันกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู เพราะหน่วยงานดังกล่าวเป็นผู้กำหนดกรอบอัตรากำลัง ซึ่งส่งผลต่อการกำหนดความต้องการข้าราชการครูของจังหวัด ทำให้การวางแผนกำลังคนของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ไม่สนองความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียนซึ่งเป็นผู้ใช้ครู

การบำรุงรักษาบุคคล สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดได้ดำเนินการทั้งในส่วนที่เป็นภารกิจของรัฐ และนโยบายของจังหวัดด้วยการจัดสวัสดิการต่าง ๆ ที่จำเป็นและสนับสนุนให้มีโอกาสได้เลื่อนไปสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น เป็นการสร้างความพึงพอใจในการทำงานของข้าราชการครูให้สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ และอยู่ในหน่วยงานตลอดไป แสดงให้เห็นว่าสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดได้ให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ข้าราชการครู ซึ่งสอดคล้องกับที่ สมพงษ์ เกษมสิน (2526) กล่าวว่า การจะให้ขวัญของคนทำงานดีขึ้นอีกวิธีหนึ่ง คือ การให้สวัสดิการหรือประโยชน์เกื้อกูลต่าง ๆ แก่คนทำงาน การจัดสวัสดิการจะช่วยให้คนทำงาน มีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยและขวัญดี ช่วยเสริมสร้างความผูกพันระหว่างองค์การกับคนทำงานอีกทางหนึ่ง เนื่องจากปัจจุบันการจ่ายค่าตอบแทนที่เป็นเงินเดือนแก่ข้าราชการครู ยังไม่เหมาะสมกับลักษณะงาน ทำให้ขาดแรงจูงใจในการทำงาน ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของครูด้วย เกี่ยวกับเรื่องนี้ ชงชัย สันติวงษ์ (2536) กล่าวว่า การจ่าย ค่าตอบแทนนั้น มุ่งสร้างระบบการให้รางวัลที่เป็นธรรมแก่ทั้งฝ่ายนายจ้างและฝ่ายคนงาน โดยที่ระบบการจ่ายผลตอบแทนที่สามารถที่จะดึงให้พนักงานสนใจทำงาน และสามารถจูงใจให้พนักงานทำงานด้วยดี ในการ กำหนดค่าตอบแทนของข้าราชการครู ผู้วิจัยเห็นว่าลักษณะการปฏิบัติงานของข้าราชการครูที่ทำหน้าที่จัดการเรียนการสอน จัดการศึกษาเพื่อสร้างกำลังคนให้กับประเทศชาติ มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ครูจึงควรได้รับผลตอบแทนที่เป็นเงินเดือนสูงกว่าปัจจุบัน และเนื่องจากปัจจุบันสวัสดิการต่าง ๆ ที่ครูได้รับไม่ตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของครู ซึ่งให้เห็นว่า สวัสดิการที่ครูได้รับอยู่ขณะนี้

ยังไม่เพียงพอและไม่ตรงตามที่ข้าราชการครูต้องการ ซึ่งสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จะต้องจัดสวัสดิการแก่ข้าราชการครูในจังหวัด ตามที่ อุตม์ หิรัญโต (2531) กล่าวว่า หลักในการจัดสวัสดิการ ควรยึดหลักการสำคัญคือ สวัสดิการที่จัดขึ้นควรให้ตรงกับความต้องการที่แท้จริงและครอบคลุมถึงข้าราชการทั้งกลุ่ม

การพัฒนาบุคคล ในการพัฒนาข้าราชการครู ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะทำให้หน่วยงาน มีข้าราชการครูที่มีความรู้ ความสามารถ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ได้มีการวางแผนพัฒนาข้าราชการครูด้วยการรวบรวมข้อมูล ความต้องการในการพัฒนาไว้ในแผน โดยวิธีการพัฒนาส่วนใหญ่ จะใช้วิธีการอบรมและสัมมนา แสดงให้เห็นว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ให้ความสำคัญกับการพัฒนาข้าราชการครูในสังกัด โดยยึดหลักการดังที่ กิติมา ปรีดีติลล (2532) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหารที่จะต้องพยายามหาทางให้ผู้ปฏิบัติงานได้เจริญก้าวหน้าไปเท่าที่ความสามารถจะอำนวย แม้ว่าจะมีปัญหาในการดำเนินการพัฒนาข้าราชการครู ซึ่งส่วนใหญ่ ไม่ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงตนเอง ขาดความกระตือรือร้นในการพัฒนาตนเอง และผู้บริหารระดับจังหวัด ขาดการกำกับดูแลให้การดำเนินกิจกรรมพัฒนาข้าราชการครู เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จัดกิจกรรมพัฒนาข้าราชการครู โดยเฉพาะการประชุมและสัมมนาตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดเป็นส่วนใหญ่ ข้าราชการครูที่เข้าร่วมกิจกรรม จึงไม่เห็นความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนาตนเอง มีความรู้สึกว่าเป็นต้องเข้าร่วมอบรม หรือสัมมนาตามคำสั่ง ในการพัฒนาข้าราชการครูจึงควรเกิดจากความต้องการของครูเอง โดยการกระตุ้นและสนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้องและผู้บริหารหน่วยงาน

5. การบริหารงบประมาณ

การบริหารงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในภาคใต้ จากผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดได้รับงบประมาณส่วนใหญ่ จากงบประมาณแผ่นดิน โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานจัดตั้งงบประมาณ ซึ่งเป็นไปตามกระบวนการงบประมาณในขั้นการจัดเตรียมงบประมาณ และสอดคล้องกับ ไพศาล ชัยมงคล (2526) ได้ระบุว่า ขั้นการจัดเตรียมงบประมาณเป็นหน้าที่ประจำของกระทรวง ทบวง

กรมต่าง ๆ ในการประมาณการใช้จ่าย และเสนอไปยังสำนักงบประมาณเพื่อทำการรวบรวม แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีปริมาณมากที่สุด งบประมาณในการจัดการประถมศึกษาที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดได้รับในแต่ละปีจึงสูง อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเห็นว่า การประถมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาพื้นฐานให้กับประชาชน งบประมาณในการจัดการศึกษานอกจากได้รับจัดสรรจากรัฐแล้ว หน่วยงานในท้องถิ่นและเอกชนในแต่ละชุมชน ควรมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรช่วยสนับสนุนให้หน่วยงานจัดการศึกษามีความพร้อมที่จะพัฒนาการประถมศึกษาให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น การปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดตั้งงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมีความล่าช้า ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า เกิดจากระบบการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา และค่าของงบประมาณประจำปี ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดรูปแบบจากระดับบนถึงระดับล่าง และจากระดับล่างถึงระดับบน โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ แจ้งนโยบาย เป้าหมาย แผนงานโครงการและกรอบวงเงินที่จะจัดสรรให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทราบ และให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจัดทำรายละเอียดของงานโครงการ เพื่อของบประมาณค่าสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในการดำเนินการดังกล่าว สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีปัญหาเกี่ยวกับข้อมูลที่ใช้ นอกจากมีไม่เพียงพอแล้ว ข้อมูลบางส่วนยังไม่เป็นปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534) จึงได้ปรับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา และค่าของงบประมาณประจำปีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเปลี่ยนขั้นตอนการดำเนินงาน และกระจายอำนาจการวางแผนการใช้งบประมาณ ให้แก่หน่วยงานในระดับจังหวัดมากขึ้น ผู้วิจัยเห็นว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ซึ่งได้รับมอบอำนาจในการวางแผนการใช้งบประมาณ ควรมีการปรับปรุงกระบวนการงบประมาณให้มีความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะระบบข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

การจัดสรรงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จัดสรรงบประมาณให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด โดยใช้ข้อมูลจากนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และข้อมูลปีงบประมาณที่ผ่านมา ซึ่งชี้ให้เห็นว่า งบประมาณนี้ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ได้รับต้องเป็นการสนองนโยบายของหน่วยเหนือ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534) ระบุว่า สำนักงานคณะกรรมการ

การประถมศึกษาแห่งชาติ จะพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานในสังกัด โดยพิจารณาถึงนโยบาย แผนพัฒนา ข้อมูลสถิติ เกณฑ์เงื่อนไข เหตุผลความจำเป็นอื่น ๆ และคำเสนอขอตั้งตามกรอบวงเงินที่แจ้งให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทราบ ในการจัดสรรงบประมาณมายังจังหวัดของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีผลต่อการบริหารของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับมีจำกัด และงบประมาณที่ได้รับส่วนใหญ่จะนำไปใช้เป็นเงินเดือนและค่าจ้าง เมื่อพิจารณาถึงภารกิจในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการสร้างคนให้มีความพร้อมที่จะพัฒนาให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพของประเทศ รัฐควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาให้มากขึ้น โดยเฉพาะงบประมาณพิเศษ นอกเหนือจากเงินเดือน และค่าจ้าง งบประมาณที่สนับสนุนพิเศษจะได้นำไปใช้ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการประถมศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างประชากรที่มีคุณธรรม ในอนาคตได้ตามเจตนารมณ์

การบริหารงบประมาณ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การบริหารงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ปฏิทินควบคุมงาน และบัญชีคุมงานในการบริหารงบประมาณที่เป็นอยู่ในปัจจุบันได้รับงบประมาณล่าช้า ทำให้การดำเนินการไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด เกือบกับเรื่องนี้ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดสรรงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความผูกพันกับระบบงบประมาณ โดยเฉพาะต้องเกี่ยวข้องกับสำนักงบประมาณ การดำเนินการต่าง ๆ ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จึงเกิดความล่าช้า ทั้ง ๆ ที่มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และปฏิทินควบคุมงานก็ตาม สำหรับแนวทางในการบริหารงบประมาณ ให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรกระจายอำนาจในการวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณแก่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534) ได้กำหนดให้ปรับกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา และค่าของงบประมาณประจำปีที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการเปลี่ยนแปลงขั้นตอนการดำเนินงานใหม่ และกระจายอำนาจการวางแผนการใช้งบประมาณให้หน่วยงานในระดับจังหวัดมากขึ้น เกือบกับเรื่องนี้ผู้วิจัยเห็นว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งกระจายอยู่ทุกจังหวัด และมีบุคลากรปฏิบัติงานสนับสนุนให้การจัดการศึกษา

ของจังหวัด เป็นไปตามเจตนารมณ์ ในการบริหารงบประมาณสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จึงควรมีอำนาจในการวางแผนการใช้งบประมาณ เป็นหน่วยงานกลางในระดับจังหวัดที่จะจัดตั้ง จัดสรรงบประมาณ และเนื่องจากการบริหารงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ขาดการวางแผนงบประมาณอย่างต่อเนื่อง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้ให้แนวทางการบริหารงบประมาณ มิให้เกิดความผิดพลาด โดยให้มีการควบคุม และ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยเห็นว่า สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด ควรแต่งตั้งคณะกรรมการในการติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ ตลอดจนศึกษาหาสาเหตุของปัญหา ความล่าช้า ข้อขัดข้องและแนวทางแก้ไขปัญหา เพื่อ เสนอต่อผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผลการวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของระบบบริหารการประถมศึกษาในภาคใต้ มีข้อเสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการเพื่อพัฒนาระบบบริหารการประถมศึกษา ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

1. ผลการวิจัยพบว่า การจัดทำนโยบายของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ล่าช้า และไม่ครอบคลุมการจัดการศึกษาทุกด้าน และนโยบายของสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดได้นำเอานโยบายของสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติมาปรับใช้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจึงควรจัดทำนโยบายและแผนพัฒนา การประถมศึกษา เพื่อแจ้งให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทราบก่อน เริ่มต้นปีงบประมาณ เพื่อให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาแนวทางในการจัดทำนโยบายของจังหวัด และให้หน่วยงานในสังกัดมีแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกันทุกระดับ

2. ผลการวิจัยพบว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขาดการติดตามผลการ ปฏิบัติตามนโยบายอย่างต่อเนื่อง และขาดการประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย สำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรมีมาตรการในการควบคุมและติดตามการปฏิบัติตามนโยบาย โดยให้หน่วยงานที่รับผิดชอบกำกับและติดตามผล มีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ให้หน่วยงานในสังกัดจัดทำแผนควบคุมและกำกับการปฏิบัติตามนโยบายที่ชัดเจนทุกด้าน

3. ผลการวิจัยพบว่า การจ่ายค่าตอบแทนแก่ข้าราชการครูไม่เหมาะสมกับลักษณะงาน การจัดสวัสดิการไม่สนองความต้องการของครู สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรประสานงานกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูในการกำหนดตำแหน่งและลักษณะงานใหม่ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เห็นความสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพครูเพื่อกำหนดค่าตอบแทน และจัดสวัสดิการให้เหมาะสม โดยเฉพาะควรจัดทำบัญชีเงินเดือนข้าราชการครูแยกออกจากบัญชีเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบัน

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

1. ผลการวิจัยพบว่า การติดตามผลการน่านโยบายไปปฏิบัติของหน่วยงานในสังกัดขาดการติดตามอย่างต่อเนื่อง สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ควรจัดทำแผนและกำหนดมาตรการในการกำกับและติดตามผลการน่านโยบายไปปฏิบัติ เพื่อจะได้มีผู้รับผิดชอบและดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

2. ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการบริหารงานเกิดจากข้อมูลไม่สมบูรณ์ และไม่เพียงพอ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจึงควรเร่งรัดให้หน่วยงานที่รับผิดชอบปรับปรุงระบบข้อมูล และสารสนเทศโดยใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในการเก็บข้อมูล ให้สามารถนำไปใช้ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลการวิจัยพบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดควรส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองโดยสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาบุคลากรด้วยการจัดประชุม อบรม สัมมนา ตามความต้องการของครู และให้ผู้บริหารติดตามผลการปฏิบัติงานของครูที่ได้รับการพัฒนาให้นำความรู้มาใช้ในการพัฒนางานในหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ

4. ผลการวิจัยพบว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดไม่สามารถให้โรงเรียนจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถได้ ในการดำเนินการคัดเลือกบุคคลเพื่อเข้ารับราชการครู สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจึงควรคัดเลือกบุคคลที่มีคุณวุฒิตรงตามความต้องการของ

โรงเรียน เพื่อให้สามารถจัดครูเข้าสอนตามความรู้ความสามารถและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. ผลการวิจัยพบว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีปัญหาในการดำเนินการให้ได้ครูมาปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากไม่สามารถกำหนดตำแหน่งข้าราชการครูได้ และผู้ใช้ครูไม่มีส่วนร่วมในการคัดเลือกครู สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจึงควรจัดทำข้อมูลกรอบอัตรากำลังของจังหวัดในแต่ละช่วงแผน เพื่อกำหนดความต้องการบุคคล และแนวทางพัฒนาบุคคลที่เหมาะสม

6. ผลการวิจัยพบว่า การจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมีข้อมูลไม่เพียงพอ ทำให้เป็นอุปสรรคในการดำเนินการ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดควรจัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้เป็นปัจจุบัน สามารถนำมาใช้ในการจัดตั้งและจัดสรรงบประมาณได้ตรงตามความเป็นจริง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในอนาคต

1. ควรศึกษาแนวликเกี่ยวกับปัญหาของโครงสร้างระบบบริหารการประถมศึกษาของประเทศ
2. ควรศึกษาวิจัยรูปแบบการควบคุม กำกับ และประเมินผลการนำนโยบายไปปฏิบัติของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
3. ควรศึกษาวิจัยแนวликเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการบริหารงานบุคคลของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
4. ควรศึกษาวิจัยแนวликเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงบประมาณของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด